

PRESIDENT van de REPUBLIEK SURINAME
Telefoon: 420102

**Aan: de Voorzitter van
De Nationale Assemblée
de heer M. Bee, MSc, LLB**

Kenmerk: secpres/4266/21
Paramaribo, 15 december 2021

**Onderwerp: ontwerpwet houdende regels betreffende de openbaarheid van bestuur
(Wet Openbaarheid van Bestuur)**

Geachte Voorzitter,

Ingevolge artikel 115 van de Grondwet is de ontwerpwet houdende regels betreffende de openbaarheid van bestuur (Wet Openbaarheid van Bestuur), met bijbehorende Memorie van Toelichting, ter fine van advies aangeboden aan de Staatsraad.

In afwachting van het advies van de Staatsraad doe ik u bijgaand voornoemde ontwerpwet toekomen ter behandeling ingevolge artikel 75 van de Grondwet.

De President van de Republiek Suriname

Chandrikapersad Santokhi
Chandrikapersad Santokhi

Bijlagen: 1x

DE NATIONALE ASSEMBLEE	
Ingek.	<u>17 december 20 21</u>
Agenda no.	<u>2055/21</u>
Verwezen	
Naar	

**WET van,
houdende regels betreffende
de openbaarheid van bestuur
(Wet Openbaarheid van Bestuur)**

ONTWERP

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat - mede gelet op de artikelen 52 lid 2, 54 lid 2 onder h, 157 lid 3 en 158 lid 1 van de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B.1987 no. 116, geldende tekst S.B. 2005 no.23), ter bevordering van een transparante en democratische bestuursvoering van publieke taken - het wenselijk is regels met betrekking tot de openbaarheid van bestuur vast te stellen;

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande wet:

Definities en reikwijdte

Artikel 1

Voor de toepassing van het bepaalde bij of krachtens deze wet wordt verstaan onder:

- a. Minister: elke minister van een Departement van Algemeen Bestuur;
- b. bestuursorgaan:
 - i. een bij of krachtens wet ingesteld(e) rechtspersoonlijkheid bezittend(e) publiekrechtelijke instelling, autoriteit, orgaan, lichaam of entiteit, met inbegrip van de regionale bestuursorganen als bedoeld in artikel 2 lid 3 van de Wet Regionale Organen (S.B. 1989 no.44, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2002 no. 54) belast met de uitvoering van overheidstaken op het gebied van openbaar bestuur ;
 - ii. een al dan niet rechtspersoonlijkheid bezittende instelling, dienst of bedrijf ressorterend onder de verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan als bedoeld onder i.

- c. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- d. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;
- e. intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen meerdere bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bepaalde bestuurlijke aangelegenheid;
- f. persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van één of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen geuite meningen;
- g. verzoeker: degene die een verzoek bij een bestuursorgaan doet om informatie over een bestuurlijke aangelegenheid als bedoeld in artikel 4.

Artikel 2

Voor de toepassing van deze wet worden niet als bestuursorgaan aangemerkt:

- a. De Nationale Assemblée;
- b. de regionale vertegenwoordigende lichamen als bedoeld in artikel 2 lid 2 van de Wet Regionale Organen (S.B. 1989 no.44, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2005 no. 28);
- c. de Rechterlijke Macht;
- d. het Constitutioneel Hof;
- e. de Nationale Veiligheidsraad;
- f. het Directoraat Nationale Veiligheid;
- g. het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties (MOT) en
- h. de Narcotica Brigade.

Openbaarheid

Artikel 3

1. Een bestuursorgaan verstrekt bij de uitvoering van zijn taak, onverminderd het bepaalde in andere wettelijke regelingen, informatie overeenkomstig het bij of

krachtens deze wet bepaalde, uitgaande van het algemeen belang van openbaarheid van bestuurlijke informatie.

2. Het bestuursorgaan draagt er zorg voor dat de te verstrekken informatie overeenkomstig de bepalingen van deze wet worden verstrekt, waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze informatie transparant, actueel, nauwkeurig en te vergelijken is.

Informatie op verzoek

Artikel 4

1. Een ieder kan een schriftelijk verzoek om informatie over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan.
 2. Het verzoek vermeld ten minste:
 - a. de naam en het adres van de verzoeker en de dagtekening;
 - b. het onderwerp waarover de verzoeker informatie wenst te ontvangen, waarvan bedoeld onderwerp betrekking moet hebben op enig beleid van het bestuursorgaan, dan wel op de voorbereiding en uitvoering daarvan;
 - c. indien de verzochte informatie over een bestuurlijke aangelegenheid is neergelegd in één of meer documenten en dit bij de verzoeker bekend is, vermeldt de verzoeker daarbij het op het verzoek betrekking hebbende document of, indien van toepassing, een andere informatiedrager.
 3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen. Het voorgaande is niet van toepassing indien een verzoek betrekking heeft op informatie in enig document van persoonlijke aard. In dat geval dient de verzoeker te vermelden welk belang hij heeft bij de gevraagde informatie.
 4. Een verzoek om informatie dat naar oordeel van het bestuursorgaan kennelijk onredelijk is, wordt afgewezen.
 5. Indien een verzoek kennelijk te algemeen geformuleerd is, stelt het bestuursorgaan de verzoeker zo spoedig mogelijk in de gelegenheid het verzoek binnen een termijn van 3 (drie) weken toe te lichten en adviseert het bestuursorgaan de verzoeker zo nodig. Indien de verzoeker hiervan geen gebruik maakt wordt het verzoek afgewezen.
 6. Een verzoek om informatie wordt geheel of gedeeltelijk ingewilligd of afgewezen met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 9 en 10.
-

7. Een gehele of gedeeltelijke afwijzing van een verzoek om informatie wordt zo spoedig mogelijk schriftelijk en gemotiveerd aan de verzoeker medegedeeld.
8. Modelbrieven voor het afhandelen van verzoeken op grond van dit artikel worden bij beschikking vastgesteld door de Minister van Justitie en Politie, gehoord de Minister van Binnenlandse Zaken.

Artikel 5

Indien het verzoek betrekking heeft op informatie over een bestuurlijke aangelegenheid die berust bij een ander bestuursorgaan dan het orgaan waarbij het verzoek is ingediend, wordt het verzoek doorgezonden naar dat orgaan, onder mededeling aan de verzoeker welke onderdelen van het verzoek naar welke bestuursorganen zijn doorgezonden, met vermelding van de datum van doorzending.

Artikel 6

1. Een bestuursorgaan beslist spoedig, schriftelijk, op een verzoek om informatie over een bestuurlijke aangelegenheid, doch uiterlijk binnen 4 (vier) weken na de dag waarop het verzoek is ontvangen.
2. Het bestuursorgaan kan de beslissing op het verzoek voor ten hoogste 4 (vier) weken verdagen.
3. De verdaging wordt vóór afloop van de eerste termijn schriftelijk en gemotiveerd meegedeeld aan de verzoeker.

Artikel 7

1. Het bestuursorgaan verstrekt de informatie met betrekking tot de documenten die de verlangde informatie bevatten, door:
 - a. een kopie ervan te geven of de letterlijke inhoud ervan in andere vorm, waaronder digitaal te verstrekken;
 - b. toe te staan dat de verzoeker op een behoorlijke wijze kennis kan nemen van de inhoud van de documenten waarin de gevraagde informatie is vervat;
 - c. een uittreksel of een samenvatting van de inhoud te geven; of

- d. mondeling inlichtingen daaruit te verschaffen.
2. Het bestuursorgaan houdt rekening met de voorkeur van de verzoeker omtrent de wijze van informatieverstrekking genoemd in lid 1, tenzij:
- a. een bepaalde wijze van informatieverstrekking redelijkerwijs niet gevegd kan worden van het bestuursorgaan en/of niet in overeenstemming is met een adequate behandeling van het verzoek;
 - b. de informatie reeds in een andere, voor de verzoeker gemakkelijk toegankelijke vorm voor het publiek beschikbaar en openbaar is.

Informatieverstrekking uit eigen beweging

Artikel 8

1. Het bestuursorgaan dat primair verantwoordelijk is voor de bestuurlijke aangelegenheid, verschaft uit eigen beweging informatie over het (voorgenomen) beleid inzake die bestuurlijke aangelegenheid, de voorbereiding en de uitvoering daaronder begrepen, dit in het belang van een goede en democratische bestuursvoering.
2. Het bestuursorgaan draagt er zorg voor, dat de informatie wordt verschaft op zodanige wijze, dat belanghebbenden en belangstellenden zoveel mogelijk worden bereikt en op zodanige tijdstippen, dat deze hun inzichten tijdig ter kennis van het bestuursorgaan kunnen brengen.

Uitzonderingsgronden en beperkingen

Artikel 9

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege indien, dit:
- a. de nationale soevereiniteit en zelfstandigheid zou kunnen schaden;
 - b. de eenheid van de Regering in gevaar zou kunnen brengen;
 - c. de openbare orde, de veiligheid of verdediging van de Staat zou kunnen schaden;
 - d. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - e. strijdig is met een bij of krachtens een andere wet ingestelde geheimhoudingsplicht.
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet kan achterwege blijven indien, na afweging door het bestuursorgaan, het belang daarvan niet opweegt tegenover de volgende belangen:

- a. de betrekkingen van Staat met andere staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat of staatsinstellingen;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. inspectie, controle en toezicht door of vanwege bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
 - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aan gelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
3. Het bepaalde in lid 2, aanhef en onder e, is niet van toepassing voor zover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.

Intern beraad

Artikel 10

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen van enige ambtenaar of functionaris.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in algemene, niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die zich over deze opvattingen op enige wijze heeft geuit daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Op uitgebrachte adviezen van een (niet) ambtelijke- of gemengd samengestelde adviescommissie is het bepaalde in de leden 1 en 2 van overeenkomstige toepassing.

Bezwaar

Artikel 11

1. Nadat het bestuursorgaan een besluit heeft genomen om een verzoek als bedoeld in artikel 4 geheel of gedeeltelijk af te wijzen, of niet tijdig heeft beslist in de zin van artikel 6 leden 1 en 2, kan de verzoeker tegen het besluit, of tegen het niet tijdig nemen van een besluit, bezwaar maken bij het bestuursorgaan dat het oorspronkelijk besluit heeft genomen. Het maken van bezwaar is kosteloos.

2. Het bezwaar moet schriftelijk en gemotiveerd worden ingediend binnen 6 (zes) weken vanaf de dag na die waarop het in lid 1 bedoelde besluit aan de verzoeker is bekendgemaakt, dan wel vanaf de datum waarop de in artikel 6, leden 1 en 2 genoemde beslistermijn is verstreken.

3. Het bestuursorgaan kan besluiten om de verzoeker mondeling te horen, teneinde hem in de gelegenheid te stellen het bezwaar mondeling toe te lichten. Het voorgaande vindt geen toepassing wanneer het bezwaar kennelijk ongegrond of kennelijk niet ontvankelijk is.

4. Het bestuursorgaan beslist op het bezwaar binnen 6 (zes) weken na de datum van indiening. Het bestuursorgaan stelt de verzoeker schriftelijk in kennis van de beslissing op het bezwaar, met vermelding van de rechtsmiddelen die de verzoeker heeft, indien hij het niet eens is met de beslissing op bezwaar.

Administratief beroep en beroep bij de kantonrechter

Artikel 12

1. Degene die zich op feitelijke of rechtsgronden niet kan verenigen met een besluit inzake het bezwaar ingevolge artikel 11 lid 4, kan daartegen beroep instellen bij de Minister. In geval het besluit op bezwaar is genomen door de Minister, staat met inachtneming van het bepaalde in lid 7 onder a, direct beroep open bij de kantonrechter.
2. Het instellen van beroep geschiedt door het indienen van een ondertekend beroepschrift, welke ten minste bevat:
 - a. de naam, voornaam en het adres van de indiener;
 - b. de dagtekening;
 - c. een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht;
 - d. de gronden van het beroep;
 - e. alsook het expliciete verzoek.
3. Het beroep bij de Minister wordt ingesteld binnen 6 (zes) weken nadat het besluit bekendgemaakt is aan de belanghebbende, respectievelijk binnen 6 (zes) weken na het verstrijken van de in artikel 11 lid 4 opgenomen termijn.

4. Op het beroep wordt binnen 6 (zes) weken na de datum van indiening van het beroepschrift beslist.
5. De in lid 4 bedoelde beslissing kan inhouden, dat het beroep niet ontvankelijk, gegrond of ongegrond wordt verklaard. De beslissing wordt onverwijld, tegen ontvangstbevestiging ter kennis van de indiener van het beroep gebracht.
6. Indien het beroep gegrond wordt verklaard, voorziet de Minister voor zover nodig, opnieuw in de zaak.
7. Een belanghebbende of een bestuursorgaan kan ook beroep instellen bij de kantonrechter in bodemprocedure ter zake van:
 - a. een beslissing op bezwaar door de Minister;
 - b. een beslissing in administratief beroep;
 - b. een besluit als bedoeld in artikel 11 lid 1.
8. Het beroep bij de kantonrechter wordt ingesteld binnen 6 (zes) weken nadat het besluit op administratief beroep of besluit op bezwaar in geval van lid 7 onder a, bekendgemaakt is aan de belanghebbende, respectievelijk binnen 6 (zes) weken na het verstrijken van de in artikel 11 opgenomen termijn.
9. Indien de kantonrechter het beroep gegrond verklaart, vernietigt deze het bestreden besluit geheel of gedeeltelijk.
10. De vernietiging van een besluit of een gedeelte van een besluit brengt vernietiging van de rechtsgevolgen van dat besluit of van het vernietigde gedeelte daarvan mee.
11. De kantonrechter kan bepalen dat de rechtsgevolgen van het vernietigde besluit of het vernietigde gedeelte daarvan geheel of gedeeltelijk in stand blijven.
12. De kantonrechter kan het bestuursorgaan opdragen een nieuw besluit te nemen, of een andere handeling te verrichten met inachtneming van zijn aanwijzingen of het

kan besluiten dat zijn uitspraak in de plaats treedt van het vernietigde besluit of het vernietigde gedeelte daarvan.

13. De kantonrechter kan het bestuursorgaan een termijn stellen voor het nemen van het nieuwe besluit of het verrichten van de andere handeling, en kan zo nodig een voorlopige voorziening treffen; daarbij bepaalt deze het tijdstip waarop de voorlopige voorziening vervalt.
14. De kantonrechter kan bepalen dat, indien of zolang het bestuursorgaan niet voldoet aan een uitspraak, het bestuursorgaan aan een door de kantonrechter aangewezen partij een in de uitspraak vast te stellen dwangsom verbeurt.
15. In geval van een spoedeisend belang kan de verzoeker een verzoek om een voorlopige voorziening indienen bij de kantonrechter.

Overige bepalingen

Artikel 13

1. Bij of krachtens staatsbesluit kunnen nadere regels worden vastgesteld omtrent de uitvoering van het bij deze wet bepaalde.
2. Bij staatsbesluit worden regels vastgesteld omtrent de door bestuursorganen in rekening te brengen vergoedingen voor het ingevolge het verzoek vervaardigen van afschriften van documenten, uittreksels of samenvattingen van de inhoud daarvan. De vergoedingen mogen de kostprijs niet overtreffen.

Artikel 14

1. Het bestuursorgaan rapporteert elk verzoek om informatie ingevolge deze wet en de beslissing daaromtrent aan de Minister onder wiens verantwoordelijkheid het bestuursorgaan valt.
 2. De Minister als bedoeld in lid 1 zendt jaarlijks vóór 1 (één) juli aan De Nationale Assemblée een rapportage over de wijze waarop in het voorafgaande jaar uitvoering is gegeven aan deze wet.
 3. Het model rapportage formulier wordt bij beschikking vastgesteld door de Minister van Justitie en Politie, gehoord de Minister van Binnenlandse Zaken.
-

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 15

Ingediende verzoeken vóór de datum van de inwerkingtreding van deze wet op grond van de Archiefwet (S.B. 2006 no. 28) tot openbaarheid middels raadpleging of gebruik van archiefbescheiden blijven ingevolge de geldende beperkingen ten aanzien van de openbaarheid van kracht.

Artikel 16

1. Deze wet wordt aangehaald als: Wet Openbaarheid van Bestuur.
2. Zij wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
3. Zij treedt in werking op de dertigste dag na de datum van haar afkondiging.
4. Alle ministers zijn belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de

CHANDRIKAPERSAD SANTOKHI

WET van,
houdende regels betreffende
de openbaarheid van bestuur
(Wet Openbaarheid van Bestuur)

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemeen

In algemene zin strekt deze wet ertoe, dat de bevolking van Suriname optimale mogelijkheden heeft tot inzage in het overheidshandelen en kan deelnemen aan de overheidsbesluitvorming. Overheidsinformatie is in beginsel altijd openbaar, tenzij deze wet of andere bijzondere wetgeving bepaalt, dat de verzochte bestuurlijke informatie niet openbaar mag worden gemaakt. Het voorgaande kan tevens worden gekenmerkt als een *continu ontwikkelproces van openbaarheid van bestuur*, aan de hand van de in de praktijk opgedane ervaringen bij de uitvoering van en regelmatige toetsing aan deze wet.

B. Artikelsgewijze toelichting

Definities en reikwijdte

Artikel 1

Artikel 1 onder b. geeft aan welke overheidsorganen voor de toepassing van deze wet als bestuursorgaan worden aangemerkt. Samengevat gaat het om de organen van de overheid die met enig openbaar gezag zijn bekleed, tevens belast met de uitvoering van overheidstaken op het gebied van het openbaar bestuur en over informatie beschikken met betrekking tot aangelegenheden die betrekking hebben op de voorbereiding, de vaststelling c.q. de uitvoering van voorgenomen beleid.

Om te beginnen worden genoemd de Regering, bestaande uit de President, de Vice-President en de Raad van Ministers, gezamenlijk en elk als afzonderlijk bestuursorgaan; de President, de Vice-President en de Minister van een Departement van Algemeen bestuur. In dit kader bepaalt artikel 54 lid 2 onder h van de Grondwet, *dat de centrale*

overheid dient zorg te dragen voor een goede organisatie van regelmatige voorlichting over het staatsbeleid en het staatsbestuur, zodat de bevolking zo goed mogelijk kan participeren in het openbaar bestuur.

De centrale overheid vormt de uitvoerende macht van beleid en bestuur in het land en deze macht berust volgens artikel 99 van de Grondwet bij de President.

Artikel 116 lid 2 van de Grondwet geeft aan dat de Regering, als de uitvoerende macht, verantwoording verschuldigd is aan De Nationale Assemblée. De taken en bevoegdheden van de President worden in de Grondwet geregeld. Alle andere zaken, de President betreffende die nog niet zijn geregeld, worden volgens artikel 112 van de Grondwet bij wet geregeld. De bestuurlijke informatieplicht van de President als afzonderlijk bestuursorgaan sluit aan op deze grondwetsbepaling.

Gezien de positie van de Vice-President als waarnemer van de President en als voorzitter van de Raad van Ministers en de bevoegdheden van elke minister met betrekking tot beleid en bestuur, is de informatieplicht over bestuurlijke aangelegenheden uiteraard op deze organen van toepassing, omdat zij, naast een integraal deel van de Regering, direct verantwoordelijk zijn voor het ontwikkelen en uitvoeren van bestuurlijk beleid en beschikken over de relevante informatie.

Verder is onder meer de Staatsraad meegenomen bij de invulling van de informatieplicht door de bestuursorganen, aangezien dit adviserend orgaan mede beschikt over informatie over te initiëren wetgeving waarom belangstellende burgers kunnen verzoeken om beter te kunnen deelnemen aan het besluitvormingsproces.

Ingevolge artikel 159 e.v. van de Grondwet zijn op lokaal/regionaal niveau ingesteld de regionale bestuursorganen als bedoeld in artikel 2 lid 3 van de Wet Regionale Organen (S.B. 1989 no.44, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2002 no. 54).

De informatieverplichting voor de - in de terminologie van artikel 54 lid 2, laatste volzin van de Grondwet – “lagere overheidsorganen” vindt zijn grondslag in een basisprincipe voor overheidsbestuur, waarbij zij “gehouden zijn om een communicatieproces naar het volk toe op te bouwen, in het belang van het publiekgericht maken van het bestuur en de deelname aan het beleid”.

Deze wet beoogt dan ook dat op lokaal/regionaal niveau de openbaarheid van bestuur in toenemende mate concreet kan worden ingevuld, in lijn met het ontwikkelproces van de regionale bestuursorganen.

Artikel 2

Dit artikel geeft aan dat niet alle overheidsorganen onder deze wet vallen.

Dit houdt in dat bij de genoemde bestuursorganen geen verzoek kan worden ingediend. Het gaat hier om organen die werken met vertrouwelijke en/of staatsgeheime informatie.

Openbaarheid

Artikel 3

In deze wet is "openbaarheid van bestuur" het kernbegrip. Het veronderstelt onder meer een positieve houding van bestuursorganen tot het verstrekken van informatie aan de samenleving en individuele burgers. *Bedoelde positieve houding kan op zichzelf niet worden geregeld bij wet*, maar kan wel worden versterkt door het vaststellen van een verplichting tot informatieverstrekking in de zin van artikel 3, wat doorgaans plaatsvindt door openbaarmaking van documenten.

Zoals eerder aangegeven strekt deze wet ertoe het geheel van informatie waarover de bestuursorganen beschikken in beginsel voor de gehele samenleving toegankelijk te maken, met inachtneming van de in artikel 9 opgesomde uitzonderingen en beperkingen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen het verstrekken van informatie op verzoek; de passieve openbaarheid, en het uit eigen beweging verstrekken van informatie; *de actieve openbaarheid*.

In de considerans van de wet is aangegeven dat openbaarheid belangrijk is voor een transparante en democratische bestuursvoering. Dit impliceert dat openbaarheid geen doel op zichzelf is, maar instrument om een goede en democratische bestuursvoering *in een continu proces* te realiseren. Transparantie en controleerbaarheid van het bestuurlijk handelen bevorderen het functioneren van democratie en rechtsstaat. Tevens kan dit bijdragen aan een efficiënte besluitvorming en bestuursvoering, wanneer bestuursorganen in een vroeg stadium meningen en visies vanuit de samenleving bij het beleid kunnen betrekken. Anderzijds wordt van een goed bestuur efficiency en doelmatigheid verwacht,

wat een zorgvuldige afweging vereist bij het beoordelen van een verzoek om openbaarheid, onder meer om tegenstrijdige belangen op elkaar af te stemmen. Openbaarheid heeft in elk geval zijn grens in de absolute beperkingen opgesomd in artikel 9 lid 1, zoals de bescherming van de nationale soevereiniteit, de openbare orde, de veiligheid of verdediging van de Staat, alsmede de in artikel 9 lid 2 opgesomde relatieve beperkingen zoals de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Verder wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 9.

Tot slot wordt opgemerkt dat een bijzondere wet met specifieke bepalingen kan afwijken van de in deze wet geregelde openbaarheid van bestuurlijke informatie.

Verwezen wordt naar de toelichting bij artikel 15.

Informatie op verzoek

Artikelen 4 en 5

Informatie over bestuurlijke aangelegenheden kan elke inwoner, burger van Suriname, ongeacht de nationaliteit, en elk(e) in Suriname gevestigd(e) bedrijf of organisatie opvragen bij een bestuursorgaan.

Uitgangspunt is dat elk verzoek aan een bestuursorgaan om informatie over een bestuurlijke aangelegenheid als een verzoek op grond van deze wet moet worden beschouwd. Bij een informatieverzoek dat aan de gestelde eisen voldoet behoeft het belang dat verzoeker daarbij heeft niet expliciet te worden vermeld.

Het verzoek zou op verschillende wijzen kunnen worden gedaan; schriftelijk/per brief, mondeling, telefonisch, per e-mail e.d. Echter, rekening houdend met de huidige stand van organisatie-ontwikkeling van de bestuursorganen, is vooralsnog bepaald dat een verzoek schriftelijk moet worden gedaan. In een latere fase kan worden gezien of verzoeken ook mondeling, telefonisch of langs de elektronische weg kunnen worden ingediend, zonder dat dit een te grote belasting wordt voor het overheidsapparaat.

Zoals aangegeven is de openbaarheid van bestuur een continu ontwikkelproces.

Verder is bepaald welke informatie op grond van de wet gevraagd kan worden.

Niet alle informatie van bestuursorganen kan openbaar zijn. *Het verzoek moet betrekking hebben op een bestuurlijke aangelegenheid die betrekking heeft op de voorbereiding, de vaststelling of de uitvoering van het beleid van een bestuursorgaan.* Het verzoek moet

duidelijk aangeven het onderwerp waarover informatie wordt gevraagd en/of het document waarin de informatie is vastgelegd.

Informatieverstrekking vindt alleen plaats door het bestuursorgaan, dat de informatie in bezit heeft. Een document kan zijn uitgelend of elders zijn ondergebracht. Wanneer het bestuursorgaan niet over de gevraagde informatie beschikt, zendt het orgaan het verzoek, of onderdelen van het verzoek, door naar het bestuursorgaan dat het document in bezit heeft, met gedateerd afschrift, of fotokopie van de doorzendbrief, aan de verzoeker.

Ter stroomlijning van het administratief –juridisch proces van verzoeken, wordt de (juridische) inhoud van een aantal modelbrieven, zoals de ontvangstbevestiging, beslissing op het verzoek, beslissing op bezwaar, verdagingsbesluiten, waarnodig voorzien van een toelichting voor het uitvoerend personeel, vastgesteld bij beschikking van de Minister van Justitie en Politie, gezien de juridische inhoud daarvan (onder andere termijnen, motivering en vermelding van de rechtsmiddelen). *Dit is wenselijk uit het oogpunt van juridische kwaliteitszorgen het beperken van risico's voor het overheidsapparaat (artikel 4 lid 8).* Vervolgens kunnen de bestuursorganen de modelbrieven overnemen in de eigen administratieve processen.

Het voorgaande vindt plaats gehoord de Minister van Binnenlandse Zaken en behoeft niet te botsen met de bevoegdheden van de Minister van Binnenlandse Zaken inzake de *zorg voor het administratiefrechtelijk verkeer binnen de overheid* ingevolge de geldende taakomschrijving van Departementen van Algemeen Bestuur.

Tevens moeten de (ambtelijke) administratieve procedures voorbereid zijn op *tijdige/ in de voorfase signaleren van verzoeken waarbij (mogelijk) sprake is van misbruik of oneigenlijk gebruik van deze wet.*

Artikelen 6 en 7

Snelle informatieverstrekking is essentieel voor het bereiken van de doelstelling van deze wet. De interne ambtelijke procedure zal er steeds op gericht moeten zijn het verzoek binnen de beslistermijn van vier weken na de ontvangstdatum van het verzoek af te handelen.

Het kan voorkomen dat het besluit met de gevraagde informatie niet op tijd af kan zijn. In dat geval kan de beslissing op het verzoek op redelijke gronden schriftelijk en gemotiveerd met ten hoogste vier weken worden verdaagd. En hoewel niet gewenst, kan het ook voorkomen dat een document in het ongereede is geraakt. In dat geval moet het bestuursorgaan redelijkerwijs al het mogelijke doen om het document op te sporen. Zonodig kan de beslissing op het verzoek op gelijke wijze met ten hoogste vier weken worden verdaagd.

Er zijn verschillende mogelijkheden waarop de gevraagde informatie kan worden verstrekt aan de verzoeker.

Met kopie in artikel 7 lid 1 onder a, wordt niet alleen bedoeld fotokopie van het (de) document(en) waarin de gevraagde informatie vervat is, maar ook afdruk van foto of, in de praktijk waarschijnlijk bij uitzondering, kopie van een geluids- of beeldband, afhankelijk van de aard van het document.

Het bepaalde in artikel 7 lid 2 vereist een afweging van belangen door het bestuursorgaan.

Het toestaan dat verzoeker zelf op behoorlijke wijze kennis neemt van de aanwezige informatie kan bijvoorbeeld plaatsvinden door betrokkene uit te nodigen om persoonlijk één of meer dossiers op het bestuurskantoor te komen inzien. Bij de keuze tussen de vormen van informatieverstrekking richt het bestuursorgaan zich zoveel als mogelijk naar de voorkeur van de verzoeker; tevens rekening houdend met het belang van een efficiënt werkproces en de praktische mogelijkheden binnen het bestuursorgaan.

Informatieverstrekking uit eigen beweging

Artikel 8

Regelmatig geeft de overheid al informatie over beleid en de uitvoering daarvan onder andere via de media, persberichten en/of internet. Ook gezien artikel 54 lid 2 onder h van de Grondwet zijn bestuursorganen gehouden om uit eigen beweging informatie over het voorgenomen en uit te voeren beleid te verstrekken, dus zonder dat erom verzocht wordt; de *actieve openbaarheid*. Deze plicht ontstaat voor het bestuursorgaan zodra dit in het belang is van een goede en democratische bestuursvoering.

Wat hieronder in het concrete geval moet worden verstaan, valt binnen de discretionaire bevoegdheid van het bestuursorgaan, dat bepaalt of en zo ja wanneer een (ambtelijk) beleidsplan kan worden vrijgegeven voor de inspraak, de publieke meningsvorming en de openbare discussie. Hierbij neemt het bestuursorgaan tevens in acht de toepasselijke bepalingen in de bijzondere wetten over openbaarheid en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Mede gelet op de samenstelling van onze bevolking dient het bestuursorgaan erop te letten dat belanghebbenden tijdig worden bereikt op de juiste en geschikte tijdstippen en moet ook rekening worden gehouden met de taal waarin wordt gecommuniceerd met burgers, bedrijven en doelgroep(en) in de samenleving.

Uitzonderingsgronden en beperkingen

Artikel 9

Openbaarheid in de zin van deze wet is niet onbeperkt; er zijn belangen die gaan boven het algemeen belang van informatieverstrekking. In alle in dit artikel genoemde gevallen zal het bestuursorgaan een zeer zorgvuldige belangenafweging moeten maken.

Een besluit tot afwijzing dient dan ook deugdelijk onderbouwd te zijn.

Lid 1 bevat de *absolute uitsluitingsgronden*; lid 2 de *relatieve uitsluitingsgronden* die minder ver gaan dan de absolute.

De absolute uitzonderingsgronden dienen niet als geheimhoudingsbepalingen; daar dient de bijzondere wetgeving in te voorzien. Zij geven feitelijk aan in welke gevallen het bestuursorgaan zonder meer geen informatie over een bestuurlijke aangelegenheid verstrekt, bijvoorbeeld wanneer informatieverstrekking de openbare orde, veiligheid of verdediging van de Staat zou kunnen schaden. Dit kan onder meer betrekking hebben op defensie-aangelegenheden of het werk van het Directoraat Nationale Veiligheid. Verder blijft informatieverstrekking achterwege indien het bedrijfs- en fabricagegegevens betreft die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld. Bedoelde gegevens kunnen onder andere voor fiscale doeleinden zijn meegedeeld aan de overheid. Door het openbaar maken van dergelijke informatie zouden bedrijven bijvoorbeeld benadeeld kunnen worden ten opzichte van concurrenten.

Bij de *relatieve uitsluitingsgronden* dient een belangenafweging plaats te vinden tussen het in de wet vastgelegde algemene belang van het verstrekken van informatie; de openbaarheid van bestuur als rechtsbeschermingsbeginsel en het betreffende door deze wet beschermde bijzonder belang. Bijzondere belangen zijn volgens lid 2 onder andere: de economische en financiële belangen van de Staat, het belang van opsporing en vervolging van strafbare feiten, het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken personen of derden.

Bij de toepassing van dit artikel kan vanzelfsprekend een spanningsveld ontstaan tussen degene die om informatie verzoekt en het bestuursorgaan dat een uitsluitingsgrond hanteert. In het geval dat de verzoeker het niet eens is met de inhoud van de beslissing op het verzoek, wordt verwezen naar de bepalingen over bezwaar en beroep in de artikelen 11 en 12.

Intern beraad

Artikel 10

Ingevolge lid 1 moet de informatie aan de verzoeker over persoonlijke beleidsopvattingen, zoals meningen, opinies, commentaren, voorstellen, aanbevelingen en conclusies van personen, ambtenaren of functionarissen, op een zodanige wijze worden verstrekt dat hun identiteit niet kan worden nagegaan. Lid 2 voorziet in een uitzonderingsbepaling.

Deze bepaling strekt er onder meer toe dat in de onderlinge ambtelijke verhoudingen vrij van gedachten kan worden gewisseld.

Ingevolge deze wet is het niet in het belang van het beginsel van openbaarheid van bestuur, dat een bestuursorgaan op verzoek naar buiten zou moeten brengen welke ambtenaar/functionaris wat op welke wijze heeft gezegd, mede i.v.m. de vereiste privacy bescherming van die ambtenaar/functionaris. *Samengevat gaat het om objectiveerbare beleidsinformatie en niet over persoonlijke opvattingen ter zake.*

Bezwaar, Administratief beroep en beroep bij de kantonrechter

Artikelen 11 en 12

Deze bepalingen regelen de bestuursrechtelijke rechtsbescherming van belanghebbenden. Er wordt voorzien in de mogelijkheid van bezwaar bij de instantie die een besluit heeft genomen (artikel 11) en de mogelijkheid van beroep (artikel 12). Beroep omvat het administratief beroep bij een hogere instantie c.q. de Minister en indien nodig beroep bij de kantonrechter. Opgenomen zijn tevens de mogelijke besluiten die genomen kunnen worden in (administratief) beroep. Artikel 12 strekt er ook toe dat het aantal beroepzaken in de praktijk beperkt kan zijn.

Beroep tegen een besluit van een bestuursorgaan kan worden gedaan bij de kantonrechter, mede omdat de bestuursrechtspraak in de zin van artikel 135 lid 1 van de Grondwet, vooralsnog niet is ingevoerd.

Overige bepalingen

Artikel 13

Zeker bij het afdoen van eenvoudige verzoeken behoeven de verzoeker geen kosten in rekening te worden gebracht door het bestuursorgaan voor het verstrekken van informatie / het vervaardigen van kopieën van documenten, uittreksels of samenvattingen van de inhoud daarvan. Het bestuursorgaan is vrij om te bepalen vanaf welk bedrag de kosten in rekening worden gebracht.

Het bedrag van de vergoeding mag de door het bestuursorgaan berekende kosten voor de informatieverstrekking niet overstijgen en mag in redelijkheid geen financiële drempel vormen voor de verzoeker.

Artikel 14

Elk bestuursorgaan heeft de plicht om van elk verzoek de afwikkeling daarvan rapportage te doen aan de Minister onder wiens verantwoordelijkheid het valt, die op zijn beurt jaarlijks rechtstreeks rapporteert aan De Nationale Assemblée, zodat De Nationale Assemblée zo snel als mogelijk over de rapportage per ministerie kan beschikken.

Ter uniformering van de rapportage wordt het model rapportage formulier, gezien de inhoud, vastgesteld door de Minister van Justitie en Politie. Het formulier zal onder meer

een aantal juridische kengegevens vermelden over onder andere beslistermijnen, verdaging, en bezwaar en beroep. Het voorgaande vindt plaats gehoord de Minister van Binnenlandse Zaken.

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 15

Deze wet is van toepassing op het openbaar maken van bestuurlijke informatie waarvoor geen andere wettelijke verplichting geldt. In een aantal andere wettelijke regelingen is de openbaarheid van overheidsinformatie op een bepaalde wijze geregeld. In die specifieke gevallen geldt dan dat de bijzondere wet voor de algemene gaat. Ter illustratie de volgende voorbeelden:

- de Wet Regionale Organen (S.B. 1989 no. 44, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2002 no. 54):

a. artikel 42 lid 2: de districtsverordening wordt door de Districts-Commissaris op het Districts-Commissariaat ter inzage gelegd en in de plaatselijke dagbladen en in het Advertentieblad van de Republiek Suriname bekend gemaakt;

b. artikel 42 lid 3: binnen drie weken nadat de bekendmaking in het Advertentieblad van de Republiek Suriname heeft plaatsgehad, heeft een ieder de gelegenheid bezwaren tegen de districtsverordening bij De Nationale Assemblée in te dienen;

- de Hinderwet (G.B. 1930 no. 64, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2001 no.63):

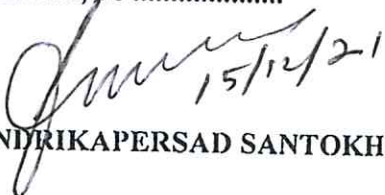
a. artikel 5, eerste lid: de autoriteit die ingevolge artikel 1 op het verzoek om vergunning te beschikken heeft, geeft van elke aanvraag, welke niet onmiddellijk voor afwijzing in aanmerking komt, ten spoedigste schriftelijk kennis aan de eigenaren, bezitters, beheerders en gebruikers van de aan het terrein, dat voor de inrichting bestemd is, grenzende percelen of van de in artikel 6, tweede lid, letter c No. 1 bedoelde lokalen, gebouwen en scholen;

b. artikel 5, tweede lid: zij legt het verzoek met bijlagen op haar bureau voor een ieder ter inzage en geeft daarvan kennis aan het publiek door aanplakking van een bekendmaking op of in de onmiddellijke nabijheid van het betrokken terrein, alsmede door aankondiging in het Advertentieblad van de Republiek Suriname;

c. artikel 5, derde lid: een ieder is bevoegd om binnen een maand na de dagtekening van de bekendmaking zijn bezwaren tegen het verlenen van de vergunning bij de eerder bedoelde autoriteit kenbaar te maken;

- artikel 8 van de Wet op de Staatsschuld (S.B. 2002 no. 27, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2020 no. 185): de Minister draagt er zorg voor dat periodiek een overzicht van de staatsschuld wordt gepubliceerd in het Advertentieblad van de Republiek Suriname en in ten minste twee landelijke dagbladen. De Minister kan de publicatie ook langs de elektronische weg wereldwijd doen plaatsvinden.

Paramaribo, de

15/12/21
CHANDRIKAPERSAD SANTOKHI